

Føroya forngrípafelag

hefur framhald av aðalfundi
sínum mikudag 20. august kl. 9
s. p. í avhaldinum í Havn.

Stjórnin.

forsikring for den Sags Skyld lige
saa godt ligget inde med den nævnte
Aktieblok som »Prudential». Uden
af den Grund at afgive fra holdbare
Forsikringsprincipper.

Lovrigt skal jeg naturligvis ikke
paa dette Sted udkaste noget Pro-
gram til Statens Fremgangsmaade i
disse Sager. Emnet er vældigt, navn-
lig naar der er Tale om at realisere
det i Praksis. Man kan sige, det lig-
ger heller ikke for i Dag; men dog
er det saaledes, at Tingene trænger
sig paa, og der er Symptomer paa, at
den staar nær foran en større og
frødigere Udvikling.

Jeg hører heller ikke til dem, som
tror, at Staten kan pantage sig al-
ting; jeg tror ikke, den kan indordne
samtlige Landets Bønder, Skræd-
dere og Skomagere under en Soci-
aliseringssplan (jeg kan forresten ik-
ke se, hvem der skulde have Fornøj-
else af det). Jeg tror heller ikke, Sta-
ten kan befatte sig med at erhverve
Aktiemajoriteten (saadant som at mono-
polisere) alt mellem Himmel og Jord,
selv om det drejer sig om rigtige og
betydningsfulde Selskaber.

Lad mig til Belysning heraf nævne
som Eksempel Superfosfatfabrikerne.
Er der under almindelige Forhold
nogen Mening i, at Staten er Fabri-
kant af Superfosfat, som kun bruges
af Landmændene, men er et ukendt
Begreb for den øvrige Befolkning —
altsaa noget ret specielt. Paa den an-
den Side er det fra vort Synspunkt
uheldigt, at Industrien ejes af et pri-
vatkapitalistisk Selskab, endda paa
en eller anden Maade i Aftaleforbin-
delse med udenlandske Koncerner
(og hvem ved, en Dag ligger maaske
»Aktiemajoriteten i Deutsche Bank».)
Nu har de danske Bønder startet
mængtvis Indkøbsforeninger (for Fo-
derstoffer og Kunstgødning); det var
da naturligt, om disse ejede Indus-
trien.

For ikke længe siden fandt der da
ogsaa Forhandlinger Sted mellem
disse kooperative Organisationer og
Landmandsbanken, der laa inde med
en stor Blok af Aktierne i denne In-
dustri (om Majoriteten husker jeg ik-
ke), om Overdragelse af disse Papirer.
Men se, straks rejste alle Landets
Provisorkonmænd, der handler med
Kunstgødning, forbitret Protest mod
denne Transaktion, og af den Grund
gik Forhandlingerne i Stykker.

Dette Eksempel synes mig at vise

to Ting af Vigtighed. For det første
at de demokratiske Institutioner
endnu let lader sig enten skræmme
eller vise tilbage, naar der møder
dem Modstand. Men for det andet, at
man ogsaa i den kooperative Lejr er
indstillet paa at vinde Magten i be-
tydningsfulde Aktieselskaber gen-
nem Erhvervelse af Majoriteten.

Vi skal i det hele taget ikke prøve
paa at »vokse ind i Kapitalismen»;
thi saa vil vi bare komme til at føre
Kapitalismen og deres Metoder vide-
re, selv om det bliver paa et bredere
Grundlag. Altsaa en Slags Stats-,
Kommune- og Fagforeningskapitalis-
me — men dog en Form for Kapitalis-
me, som vi nu har agiteret imod
saa længe. Nej, vi skal skabe vore
egne Former for Driftsledelse og
Økonomi i det hele taget. Vi skal
vente til vi faar den fulde politiske
Magt og saa støbe Næringslivet om i
en ny og bedre Form og lede det
efter nye og bedre Principer. Der
maa en virkelig »Socialisering» til,
for det kan blive godt. Og lad os
helst »tage det hele», saa vi kan faa
ordnet Forholdene en Gang for alle.

Nu kan der jo paa Papiret indarbej-
des saa mange Socialiseringsplaner
det skal være; alting kan bringes til
at passe udmærket sammen, der kan
blive videnskabeligt System i det, al-
ting kan bringes til at gaa efter en
Snor. Dog slige vidtloftige Projekter
maa — set fra det Trin i Udviklin-
gen, hvorpaa Samfundet befinder sig
— siges at være diletantiske; de er
faktisk saa gigantiske, at ingen nu-
levende kan overskue blot en Brøk-
del af dem overført paa Virkelighe-
den, og ingen Magtfaktor, ikke en-
gang den stærkeste, socialistisk sin-
dende Statsmagt, vilde være i Stand
til at realisere dem blot tilnærmelses-
vis. Det viser sig f. Eks. ogsaa, at i
Sovjetunionen, hvor man i langt
større Udstrækning end noget andet
Sted i Historien, har prøvet paa at
tage hele Erhvervslivet ind under
Statens organiserende Haand paa én
Gang, maatte man snart begrænse
sit Operationsfelt betydeligt, fremfor
alt undtage Landbrugsbedrifterne
fra Socialiseringsplanerne (Kollektiv-
seringen er saa vidt jeg forstaar i
stor Stil beslægtet med vor Andels-
bevægelse).

For en demokratisk Bevægelse som
den danske, der saa aabenbart syn-
des født til en langsom og stot, men
derfor ingenlunde ukraftig Vækst,
maa det da ogsaa ligge nær at tage
Opgaverne op fra en anden Ende;
altsaa lade de uoverskuelige Projek-
ter ligge og paa Forhaand begrænse
sit Operationsfelt til de Omraader af
Næringslivet, hvor den koncentrerede
Kapitalmagt dominerer, med andre
Ord, de store Selskaber.

Lýsingar

Trælást-Licitationer.

Til Afværgelse af illoyal Konkurrence og til Fremme af
sunde Forretningsprincipper i Trælástbranchen, beklager vi ved
fremtidige Licitationer kun at være i Stand til at afgive Tilbud,
saafremt samtlige indkomne Bud aabnes i Nærværelse af de By-
dende eller disses Representanter.

Tórshavn, 4. august 1930.

Pf. Havnar Timburhandil.

Firestone

Footwear Company.

UMBODSMAÐUR FYRI
FØROYAR:
POUL HANSEN
Telf. 61. Tórshavn. Telf. 61.
Telgr.: Veritas.

Besta slags
gummi arbeidsskógvar
við hvítum sólum.

Besta slags
gummistívtar
við hvítum sólum.

Fiskimannastívtin
„Pacific“.

Lørittskógvar
við gummisólum.

ADALGOYMSLA:
BERNHARD KJÆR
Gøthersgade 49, Møntergaarden
København K.
Telgr.: Holmstrøm.

Veði hýsu og flatfisk.

Ísvirki mælir Føroya fiskimonnum at leggja
allan alvin á at veðða hýsu og flatfisk.

Fáið tykkum hýsu- og kalvalínur.

Fiskimenn eiga at lata veðina til Ísvirki, tí
harvið vinnst størsta úrslit í longdini.

Tess størri „produktion“ tess minni útreiðslur
pr. kg og harvið tess størri eftirgjald.

Ísvirki.

SKANDINAVIEN AMERIKA LINIE

Eneste direkte Ruter

fra København til

Amerika og Canada.

Regelmæssig Afgang fra Kø-
benhavn og Oslo flere Gange
om Maanedene.

Ingen Pasvisering til Canada.

Liniens egne Funktionærer
modtager Passagererne i Canada
og Arbejde kan forud sikres
Landmænd samt unge Piger til
Husarbejde.

Skriv til Agenten:

H. C. Müller, Thorshavn,
eller
Passager-Afdelingen,
Kongens Nytorv 8, København K.

Prima
Husholdningskul.
Ny Forsyning.
Havnaar
Kol- & Cementhandel.
Telefon 172 — 202.
Telgr.-Adr.: Kolcement.

Til Canada

med
Cunard og White Star
Linien.

Alle Oplysninger ved
Jens av Reyni,
Thorshavn,
eller
C. Mogensen,
Nyhavn 1,
København.

Føroya felag móti tuberklasjúku

afholdt Generalforsamling i
Klubbens lille Sal Tirsdag den
26. ds. Kl. 8.

Bestyrelsen.

Føroysku sigarettirnar eru
gjordar av besta virginia-
tubbakki. Tær eru bæði betri
og nøgv størri enn allar út-
lendskar, sum i Føroyum eru
seldar til sama pris.

DE RØDE ØJNE

EN SANDFÆRDIG HISTORIE AF A. Ø.

Hun er Jæres Døttirinde, en Syg-
plejerske, for de ønsker ingen Mr.
Henles Hænder er saa bløde som
tidligere, men hendes Smil og hen-
des Øjne er ikke de samme.

Men hver Gang jeg kommer til
hende, saa lyser hendes Øjne af
Glæde, og hun tager min Haand i
sine Hænder —

— Ser De det Semper, De behøver
kun denne ene — Jeg sagde det jo,
den er stærk for to.

Og jeg smiler og siger ja.
Hun ved at jeg lyver. Hun sær
det paa mine Kinder, der er hvide og
infalidne, og paa min Frakkkrave,
for mit Haar falder af i Haanfulde.

Men hun holder Liv i mig, som en
Læge holder Liv i en Patient med
Indsprøjtninger. Hun glæder sig,
hver Gang hun ser mig, for jeg er
den sidste af hendes Børn. Men det
Liv hun giver mig, bliver ædt af
Domini.

For tre Maanedes siden kaldte
Domini mig ind til sig.

Det gjorde ham saa frygtelig ondt,
men han maatte sige mig op. Tiden
er saa vanskelige, og nu var jeg

jo saa vidt helbredet, at jeg let kun-
de faa en Plads, selv om der forlang-
tes fuldt Arbejde for Lønnen o.s.v.

Han havde egentlig slet ikke haft
Brug for mig, men det var jo hans
Pligt at genantage mig den Gang —
man har jo nu en Gang Pligter over-
for Fædrelandet, og man maa jo
bringe Ofre.

Han græd næsten af Rørelse over
hans egen Godhed, ogsaa jeg var
rørt. Graaden klukkede i min Hals.
Ha—ha, ho—ho — og han saa over-
rasket paa mig — Hva? — ler De,
Semper?

— Nej Hr. Domini. — Det er
Graad, Sorg — Sorg over at jeg skal
skilles fra Dem. Mit Hjerte krym-
per sig fordi jeg ikke skal se Dem
mere.

Han saa lidt usikkert paa mig —
trøede mig næsten — men forstod
saa. Og gik fornærmet bort. Han
vilde have Eneret paa at lyve.

Siden da har jeg holdt min Sult
næd med Brød og Vand.

Som et lænket Dyr ligger den paa
Bunden af min Sjæl, og hylér efter
Kød, den vil ikke længere nøjes med

Brød. Men jeg turrer den som en
Dreng turrer en hund. Jeg har
stodt foran Delikatesshandlers
Vinduer og fortalte min Sult om de
udestillede Herligheder. Enkeltvis —
Stykke for Stykke.

Med Øjnene vendte og drejede jeg
hvert Stykke Støg, smagte i Tanker-
ne paa det, sank Spyt, og fortalte
min Sult, hvor godt det smagte.

Og den stød i sin Lænke, den hyl-
lede som en bunden Ulv, og naar
Savn og Frænde drev den ud af
Mundvigene, saa gik jeg. For den
drev mig ind gennem Vinduets Glas.
Den hvædede og snørrede, og snoede
sig om sig selv, indtil den laa stille
og gispede af Udmattelse. Saa op-
søgte jeg en anden Butik, og Spillet
begyndte forfra.

De skulde prøve det Spil, Hr. Dø-
mini, det kræver Vilje at beherske
sin Sult.

Naar saa Sulten var ved at behers-
ke mig, naar den sad i mine Øjne,
saa koble jeg Brød til den — gam-
melt Brød, det er billigt.

Jeg slog det i Halsen paa den, jeg
masede den tilbage med Brødstyk-
ker.

Den knurrede, for den var ikke til-
freds, men det holdt den nede.

Jeg fortalte den, at det var Læk-
kerier — jeg haanede den, naar den

sad i det seje Brød, og den skar
Tænder og skuldede til mig med Ond-
skab lysende ud af Øjnene. Sulten
kan man ikke narre, men man kan
drille den.

De kender ikke Sulten, Hr. Dø-
mini!

De tror at kende den, fordi De en
Gang var for gerrig til at betale de
høje Priser for Levnedsmidler, men
De maatte dog til sidst.

* Deres Sult tvang Dem, men m'n
Sult tvinger ikke mig. Jeg har tæm-
met den, jeg kan holde den nede.

Men de røde Øjne kan jeg ikke
tæmme. De raaber Tanker til mig,
som jeg ikke tidligere har tænkt, de
taler om Ting, som jeg helst ikke
vilde høre om. Er det Sulten som
har Skylden, er det Sulten, der har
fostret de røde Øjne? Jeg ved det
ikke, men jeg ved, at Sult føder Tan-
ker. Sult er som en gloende Jern-
rist for Tankerne. De hopper og
springer og danser, naar Sulten li-
ger og snapper efter dem, men de
er dovnere, naar min Hjerne er ud-
spillet af Maddunst.

Jeg vil ikke skrive mere i Dag, jeg
vil ikke være en Oprører.

TREDJE DAG

Jeg forstaar mig ikke selv.

Jeg læste i en Stump gammel
Avis — »Tidens, den Avis som min

Far holdt, og som jeg kender saa
godt. Det var en Artikel om For-
svar og Afrustning, og Fædrelands-
Løselse og alle disse Ting, som be-
skæftiger ethvert Menneske, fordi
det stadig trænger sig paa.

Naar et Menneske er mæt, saa
trænger han til en Religion — en el-
ler anden Idé, som kan beskæftige
ham.

Nogle tror paa Gud, andre er So-
cialister, og atter andre samler paa
Frimærker. Det er saa ligegyldigt,
hvad man beskæftiger sig med, Ho-
vedsagen er, at det er en Idé — no-
get som ligger udenfor Dagliglivets
Graahed.

Det er bekvæmest at tro paa Gud
eller Socialisme, men det kan være
praktisk at tro paa Frimærker, som
maaske senere kan stige i Værdi.

Og det er en tryk og behagelig Fø-
lelse at tro paa, at alt er godt, som
det er. Det er farligt at rive det
bestaaende ned, naar man ikke har
Kræfter nok til at skabe noget nyt
og bedre, men hvad skal man gøre,
naar man ikke kan tro?

Sult gnaver Troen i Stykker. En
sulten Mand kan ikke tro, for han
har Tanker. Det var altsammen saa
godt og rigtigt, hvad der stod i den
Artikel, men jeg ved, at det var ikke
Sandhed for mig.